

Pagna ewlenija>Proċeduri tal-qorti>Kawżi ċivili>Limiti ta' żmien fuq il-proċeduri**Limiti ta' żmien fuq il-proċeduri**

Italja

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

It-termini proċedurali, jiġifieri l-perjodu ta' żmien li fih trid issir miżura partikolari, jista' jkun a) perentorju (*perentorio*), jiġifieri li jekk jithalla jgħaddi l-azzjoni tiġi preskritta; b) indikattiv (*ordinatorio*), jiġifieri li n-nuqqas ta' osservazzjoni ma għibx magħha l-preskrizzjoni tal-azzjoni jew in-nullità; c) minimu (*dilatorio*), jiġifieri li l-miżura ssir nulla jekk tittiehed qabel id-data konċernata. (L-Artikoli minn 152 sa 155 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili ara l-anness imsemmi iktar l'isfel).

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Huma meqjusa bħala festi: il-Ħdud kollha, l-1 ta' Jannar, is-6 ta' Jannar, il-25 ta' April, it-Tnejn ta' wara l-Għid, l-1 ta' Mejju, it-2 ta' Ġunju, il-15 ta' Awwissu, l-1 ta' Novembru, it-8 ta' Diċembru u l-25 u s-26 ta' Diċembru.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Fil-kalkolu ta' terminu proċedurali l-ewwel ġurnata (*dies a quo*) ma tgħoddx. Jekk l-aħħar ġurnata (*dies ad quem*) tinzerta festa, it-terminu jiġi pospost awtomatikament għall-ewwel jum suċċessiv li ma jkunx festa. Jekk il-liġi tagħmel referenza għall-kuncett ta' "granet ta' festa" (*giorni liberi*), ma jingħaddux la l-ewwel u lanqas l-aħħar ġurnata.

Jekk il-liġi ma tgħidx b'mod ċar li l-limitu taż-żmien huwa perentorju, jiġi kkunsidrat indikattiv.

Għal kalkolu tat-termini f'xhur jew snin, jiġi osservat il-kalendarju komuni; għalhekk l-iskadenza sseħħ kif jgħaddi l-aħħar mument tal-jum tax-xahar tal-ewwel wieħed jew, f'każ ta' limiti taż-żmien fi snin, fl-aħħar mument tal-jum tax-xahar u tas-sena (ta' wara) li jikkorrespondu għal dawk tal-bidu, irrispettivament minn jekk ix-xahar għandux 31 jew 28 ġurnata jew jekk fil-kalkolu huwiegħ inklud ix-xahar ta' Frar ta' sena biżestili.

It-termini perentorji ma jistgħux jiġu estiżi.

Il-limiti taż-żmien proċedurali fi qrati ordinarji u amministrattivi (bl-eċċezzjoni ta' każijiet industrijali) jiġu sospizi awtomatikament matul il-vaganzi tas-sajf mill-1 sal-31 ta' Awwissu ta' kull sena, skont ir-riforma implimentata mid-Digriet tal-Liġi Nru 132/2014 (qabel is-sospensjoni kienet iddum sal-15 ta' Settembru) u l-kalkolu tagħhom kien jergħa jibda jew jintemm ma' tmien dan il-perjodu ta' sospensjoni.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Jekk id-data tal-bidu ma tiġix speċifikata mill-imħallef, il-limitu taż-żmien normalment jibda jiddekorri minn meta l-parti realment jew ġuridikament issir taf bl-obbligu (pereżempju: il-limitu taż-żmien għal appell jibda bin-notifika tas-sentenza, jew fin-nuqqas, mal-pubblikazzjoni).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Il-problema tista' tqum f'żewġ sitwazzjonijiet:

a) B'referenza għat-termini li jibdeu jgħoddu mid-data tan-notifika jew komunikazzjoni ta' att (pereżempju t-termini għall-appell ta' sentenza).

F'dawn il-każijiet, għall-finijiet ta' appell fit-terminu qasir skont l-Artikolu 325 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (30 jum għall-appell, jew 60 jum għal appell fuq punt ta' liġi quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni) huwa importanti l-mument tal-wasla tal-kopja tas-sentenza mingħand id-destinatarju. Għalhekk il-mument li fih jibda jgħodd it-terminu jista' jvarja skont id-diversi mezzi ta' notifika, għaliex in-notifika bil-posta tista' tieħu aktar żmien min-notifika bil-marixxall.

b) Il-Qorti Kostituzzjonali, f'dak li jikkonċerna n-notifika bil-posta (is-sentenzi Nru 477 tal-2002 u Nru 28 tal-2004) qalet li n-notifika ta' dokument tal-qorti titwettaq min-naħa tal-mittent meta d-dokument jasal f'idejn il-marixxall tal-qorti, ikun xi jkun il-metodu ta' notifika (permezz tal-posta jew bil-marixxall tal-qorti), filwaqt li d-destinatarju jitqies innotifikat fid-data meta jircievi l-att.

Dan il-prinċipju jfisser li l-ħin tan-notifika tad-dokument mill-mittent huwa differenti mil-ħin tal-wasla għand id-destinatarju, prinċipju aċċettat ukoll mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1348/2000. Il-prinċipju jikkonċerna biss in-notifika fil-ħin tad-dokument, għaliex il-limitu taż-żmien legali jitqies li ġie osservat mill-parti li qed tagħmel in-notifika jekk id-dokument jingħata lill-marixxall tal-qorti qabel l-iskadenza tat-terminu. Ma għandu l-ebda impatt fuq il-bidu tal-bidu għal termini oħra, li huwa l-ħin tan-notifika jew konsenja tad-dokument lid-destinatarju, jew il-pubblikazzjoni ta' sentenza, jew avveniment ieħor kif spjegat f'aktar dettall iktar il-fuq.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Le, id-data meta jseħħ l-avveniment ma tingħaddx.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Jingħaddu l-ġranet kollha; meta t-terminu finali jaħbat festa biss jiġi estiż għall-ġurnata ta' xogħol li jmiss.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Għall-kalkolu tat-termini f'xhur jew snin, jiġi osservat il-kalendarju komuni.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?

F'dawk il-każijiet l-iskadenza sseħħ kif jgħaddi l-aħħar jum tax-xahar li jikkorrespondi ma dak tal-bidu jew, f'każ ta' termini fi snin, fl-aħħar mument tal-ġurnata tax-xahar u s-sena (sussegwenti) li tikkorrespondi ma dik tal-bidu, irrispettivament minn jekk ix-xhur għandhomx 31 jew 28 ġurnata jew jekk il-kalkolu jinklud ix-xahar ta' Frar ta' sena biżestili.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

It-termini perentorji ma jistgħux jiġu estiżi. Madankollu l-partijiet jistgħu jitolbu lill-qorti għal estensjoni meta jistgħu juru li għaddielhom it-terminu minhabba raġunijiet mhux ħtija tagħhom.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Trid issir distinzjoni, l-ewwelnett, bejn termini fit-tul u termini qosra.

It-terminu twil huwa ta' sitt xhur mill-pubblikazzjoni tas-sentenza. It-terminu qasir, li jibda jgħaddi min-notifika tas-sentenza, huwa ta' 30 jum għall-appell quddiem qorti tal-appell u 60 jum għal appell quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni. L-azzjoni revokatorja minn terz (*opposizione di terzo revocatoria*) u rikorsi għal revizzjoni (*revocazione*) jridu jiġu pprezentati fi żmien 30 jum wara l-iskopertà tal-frodi jew żball li fuqu jistrieħ ir-rikors. L-appelli minhabba nuqqas ta' ġurisdizzjoni jridu jiġu pprezentati fi żmien 30 jum.

13 Il-qorti jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Normalment il-qorti tista' tiffissa t-terminu fid-diskrezzjoni tagħha skont intervall stabbilit bil-liġi. Madankollu it-termini li fihom trid tidher il-qorti l-parti hija l-liġi u mhux il-qorti li tistabbilixxihom. Skont l-Artikolu 168bis tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, il-qorti tista' tipposponi d-data tal-ewwel seduta ta' smiġh sa massimu ta' 45 jum.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tittief il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Fl-Italja mhemmx regola ġenerali għall-awtorizzazzjoni ta' estensjoni tat-termini. Madankollu, f'ċerti każijiet, it-termini ġew sospizi minħabba diżastri naturali. Għalhekk, b'mod ġenerali, il-benefiċċju tal-estensjoni japplika biss għall-persuna jew qasam kopert minn mizura jew minn digriet ministerjali.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

In-nuqqas ta' osservanza ta' terminu perentorju jfisser li l-parti ma tkunx tista' tiegħu dik il-mizura li kien jippermettilha t-terminu.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Il-partijiet li jkunu hallew it-terminu jgħaddi jistgħu jitolbu, billi juru raġuni mhux htija tagħhom, li jerga' jibda jgħaddi t-terminu.

Annessi relatati

[Termini proċedurali: Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, Artikoli 323–338](#) (72 Kb)

[Termini proċedurali: Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, Artikoli 152-155](#) (41 Kb)

L-aħħar aġġornament: 21/12/2023

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.